

ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ

Мельничук Ірина Олександрівна,

старший викладач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Глибока економічна криза 2022 року зумовлює потребу у зіставленні отриманих результатів з витратами різних видів ресурсів. Економічні перетворення вимагають регулювання діяльності підприємств та аналізу рівня їх ділової активності. Цього можна досягти за допомогою дослідження ефективності використання всіх видів ресурсів підприємств.

Ділова активність як економічна категорія аналізу фінансового становища підприємств почала використовуватися в українській літературі досить недавно. На сьогодні не існує єдиного підходу до трактування сутності вищезазначеної категорії.

Весь спектр зусиль, спрямованих на просування фірми на ринках продукції, праці, капіталу характеризує термін «Ділова активність». Ділова активність підприємства відображає ефективне використання наявних виробничих та комерційних можливостей.

Аналіз ділової активності повинен здійснюватися з врахуванням ефективності здійснення господарської діяльності, яка поєднує у собі виробничу, фінансову та комерційну. Управління діловою активністю є одним із важливих завдань керівництва розвитком підприємства, в рамках якого формуються позитивні результати й генерується ефективність операційної діяльності. На думку І. О. Бланка, управління діловою активністю в системі управління розвитком підприємства посідає одне з провідних місць, оскільки «генерує спроможність підприємства до зростання його вартості, що є головною метою функціонування суб'єктів господарювання» [1].

Варто зазначити, що серед загальних функцій управління діловою активністю виділяють економічний аналіз, який дозволяє покращити рівень планування та робить його науково обґрунтованим. Доцільно також погодитися з позицією науковців, які вважають, що тільки чіткі і грамотні рішення, прийняті на основі проведеного економічного аналізу, можуть забезпечити результат, який дозволить підвищити ефективність прийнятих управлінських рішень [1].

Ділову активність підприємства аналізують на якісному та кількісному рівнях. Для аналізу фінансового становища підприємства на якісному

рівні застосовують метод порівняння діяльності даної компанії з іншими подібними підприємствами.

Отже якісними критеріями є [2]:

- ✓ широта ринків збуту продукції;
- ✓ наявність продукції, що експортується;
- ✓ наявність унікальної продукції, техніко-економічні параметри якої перевищують або відповідають світовим аналогам;
- ✓ репутація підприємства;
- ✓ стійкість зв'язків з клієнтами, партнерами тощо.

Кількісну оцінку та аналіз ділової активності здійснюють за двома напрямками [2]:

- ✓ ступенем виконання плану на основі показників, що забезпечують задані темпи їх зростання;
- ✓ рівнем ефективності використання ресурсів.

Аналізуючи ділову активність підприємства, варто використовувати наступні показники (коефіцієнти):

- ✓ коефіцієнт оборотності оборотних активів;
- ✓ коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- ✓ коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості;
- ✓ коефіцієнт оборотності основних засобів;
- ✓ термін погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей;
- ✓ коефіцієнт оборотності запасів;
- ✓ тривалість операційного циклу;
- ✓ тривалість фінансового циклу.

Для забезпечення якісного та результативного управління діловою активністю застосовують ряд правил, які мають на меті підвищити ділову активність підприємства, а саме: інформаційна база (фактична або прогнозна) повинна мати високу ймовірність; зміни внесені в поточний план управління одним ресурсом повинні бути узгоджені із планами управління іншими ресурсами.

Варто підкреслити, що ключова роль обліково-аналітичного забезпечення в процесі управління діловою активністю підприємства – висока, тому що надає можливість:

- ✓ моніторингу фінансового стану бізнес-структури;
- ✓ оцінювання тенденцій зміни показників ділової активності;
- ✓ дослідження основних факторів впливу на показники ділової активності та розрахунку величини їх впливу;
- ✓ пошуку резервів підвищення ділової активності та розробці конкретних заходів щодо їх використання [3].

Отже, ділова активність підприємства виступає в ролі інтегральної характеристики підприємства стосовно його відповідності об'єктивним економічним умовам. Вона охоплює аспекти, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності. Однак аналіз ділової активності потребує удосконалення методичного забезпечення з метою забезпечення більш ефективного використання відносних показників з урахуванням специфіки діяльності підприємств у процесі аналізу.

Список використаних джерел

1. Воронко Р. М. Аналіз ділової активності в системі управління розвитком підприємства. Підприємництво і торгівля. 2018. Вип. 23. С. 64-69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2018_23_13
2. Петренко Л. М. Оцінка та напрямки покращення ділової активності підприємства. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2010. Вип. 18(1). С. 101-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2010_18%281%29_17
3. Єршова Н. Обліково-аналітичне забезпечення діагностики ділової активності для прогнозування розвитку бізнес-структур. Проблеми підвищення якості системи обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в сучасних умовах господарювання: матеріали Всеукр. інт.-конф., м. Миколаїв, 18 травня 2018 р. Миколаїв, 2018. С.78–80

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ БАЗИС СТАТИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Новіченко Людмила Степанівна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,
аудиту та оподаткування;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Основними тенденціями функціонування суб'єктів господарювання в умовах нестабільної економічної ситуації є пошук шляхів формування повного та релевантного інформаційного забезпечення ухвалення якісних управлінських рішень. Динамічний розвиток технологій та цифровізація бізнес-процесів, удосконалення механізмів формування та передачі даних, зумовлюють поступову зміну підходів до використання інформації при формуванні стратегічних напрямів розвитку підприємства та забезпечення реалізації тактичних цілей його діяльності.